

31.593

Előzetési feltételek:
 Helyben hűzős borítással, vagy
 vékony postán küldve egész évre
 4 lrt.; félre 3 lrt.; három
 hónapra 2 lrt. 50 kr. Egyszer
 szám ára 15 kr.

**Szerkesztőség és kiadó-
 hivatal,**
 hova a cikkek, levelek,
 valamint előzetési pénzek,
 reklamációk (nyílt levelek) és
 hirdetések küldendők, a praesent-
 uál **Cseresznye**-házban van.

Bérmunkások tereték csak
 ismerős kéréssel fogadjanak
 el.

HORTOBÁGY.

Debreczeni hetilap,

a szüfgyegylet, gazdasági egyesület, zenede- és daléregylet, kertészeti egylet, takarékpénztár és több helybeli társulat közlönye.

HOEGYEDJEN MINDEN VASÁRNAP.

Hirdetések díja:

Ühásbas pelit-sorát egy-
 szeri hirdetésél 5 kr. Három-
 szoriul 4 kr. Többszörül egy
 nagy terjedelmű hirdetésnél
 árlésámlás.

Külföldi hirdetésekét el-
 fogadj: Debreczenben J. Brander
 J. G. Wächter, Oppelk A. H. Ha-
 senstein és Vogler. Berlin-
 ben Goldberger A. T. M. N.
 Frankfurtban J. Nollen-
 Oite; Jäger. Mannheim-
 ban H. Hasenfeldt és Vogler.
 Lipszben S. Schick és K. R.
 Párisban J. Havas ügy-
 böksége.

Felolós szerkesztő: SÁRVÁRY ELEK.	Főmunkatárs: SZANA TAMÁS.	Kiadó-tulajdonos: A DEBRECZENI SZÜFGYEGYLET.
---	-------------------------------------	--

Előzetési fölhívás.

„HORTOBÁGY“

debreczeni hetilap 1867-dik évi folyamára.
 Lapunk jelen év kezdetével hatodik évfolyamába lép. A sza-
 badelvű irányban s függetlenül szerkesztett „Hortobágy“,
 melynek eleifől fogva czélya volt a helyi közérdekeket s a vidéki
 mint általában a hazai ügyeket s társadalmi mozzanatok foly-
 tonos figyelemmel kísérése, a közérdekeltséget a jó, szép és ne-
 mes írást táplálni, élesztetni, igyekezetét ezentul is oda fordí-
 tani, hogy úgy a város, mint a vidék szellemi és anyagi törek-
 véseinek hű tükré legyen s röviden mindenről értesítse az olvas-
 söt, mi a hazában vagy annak határain túl egy vagy más tekin-
 tetben figyelemre érdemlő történetik.

Tartalmát következő rovatok képezik:
 Közhasznu irányú cikkek a társadalmi élet,
 nevelés, ipar, kereskedelem és gazdaság köréből.
 Debreczen és vidékének figyelemre érdemlő
 hírei s közügyi eseményei, egyleti, irodalmi és
 művészeti mozzanatok.

Hazai hírek.
 Hogy áll a világ?
 Közhasznu tudnivalók.
 A tárczában: irodalmi színvonalon álló szép-
 irodalmi dolgozatok és színházi szemle.

Lapunk érdekében, a helybeli jeles eröket nem is említve,
 állandó közremöködésüket igérik: *Abrai Károly, Ábrányi (Za-
 lánc) Kornél, Balogh Zoltán, Bendek Aladár, Czedler Márton,
 Dalnady Gyozó, Dobó László, Gulyásy Imre, Karsa Tamás,
 Kaszár Emil, Kondásy József, Kócs Ferencz, Losonczy László,
 Major Béla, Matolay Elek, Mezei Albert, B. Pongrácz Emil,
 Rakosi Jenő, Szász Károly, Tamási Gyula, Töbögly Titusz,
 Udearly Géza, Udearly Vincez, Vajda Viktor, Várdy G.
 Vértessy Arnold, Zilahy Imre, Zilahy Sándor stb.*
 Az országgyűlést közlövényeknek rendszer
 rovatú aytúnk, melynek vezetésére egyik szellemiul tollu fiatal
 írónkat nyertük meg.

Ily törekvések mellett a t. olvasó közönség buzgó részve-
 tébe fellejtjük reményünket. Memél nagyobb lesz a pártfogás,
 annál több sikerrel feltehetünk megküzölt feladatunknak, hogy
 a város és vidék érdekeit híven képviseljük s amellett édeskes helyi
 közlönny nyugtathassunk.

A „Hortobágy“ jövőre is vasárnaponként fog megjelenni s
 az előzetési feltételek a lap holnapoztan olvashatók.
 Debreczen, 1867. január elején.

A debreczeni szüfgyegylet,
 mint laptulajdonos.

Sárváry Elek, felelős szerkesztő.
Szana Tamás, fő-munkatárs.

Visszatekintés a mult évre.

Debreczen, 1867. január elején.

Minden jó gazda, bizonyos idöszakban számot vet magá-
 val, hogy mikép használta fel az idöt; mert tudja, hogy a mult:
 a jövőnek alapja, biztosítéka.

Vessünk mi is, társadalmi életünk szempontjából, tekin-
 tetet a legközelebb lefolyt évre, ha vajjon, hasznosan gazdálkod-
 tunk-e az idövel, ha vajjon az idö gyümölcs-, áldásához vala-
 ránk nézve?!

Magyar példa szerint: az idö a gazda. Az idö szokzor
 tönkre teszi terveinket; de, ha ver is, áldást hoz: a tapasztalat
 áldását árasztja reánk. Tehát öntudatosan, elszánt bátorsággal
 kell az embernek haladnia a folytonos munka utján a tökéle-
 tesedés, az emberiség jobblété czélya felé. S ha olykor hajó-
 törtést szenved is legzentebb szándékunk: megihusult nemes
 terveink romjából mégis elébb-utóbb a jövő jobbölt virágainak
 s gyümölcsökének kell kifejtödni.

Minél több teher nehezedik reánk — ami emberileg elvi-
 selhető — annál edzettebbek, erősebbek leszünk; jellemünk
 annál inkább szilárdul s a vas akarat megbirkózik a legnagyobb
 akadályokkal. Minél sujtóbb az ur keze rajtunk, annál inkább
 erősödik hitünk, tudván, hogy ahol leggyözebb a veszély, ott
 van legközelebb az isteni segítség is.

És valóban örömmel jegyezhetjük fel városunk társadalmi
 életének lapjain, hogy a mult évben közbözött csapások nem-
 csak el nem tántorították, sőt megedzettek polgártársaink szor-
 galmat, erjét s hitét a jobb jövőben.

A májusi fagy, a nyári kolera, a hóbori iszonyai és a szo-
 moru aratás is, — mely az elvetelt magot sem hozta vissza ka-
 maránkba, — mind csak újabb munkára, kitartásra buzdította
 minket.

Ugyanazon sürgös-forgás, ugyanazon munkásság az elfa-
 gyott szölv mivélésében, a szántés-vetésben, ugyanazon élénk-
 ság a családi tüzhely körül; ugyanazon nyugtalanság, örökös
 munkáddal a szükséges átal meg tén inkább fokozva, növe-
 kedve a földművesek, a fuvarhordók, mesteremberek és keres-
 kedők osztályában, — mely Debreczen lakosainak haugszorszor-
 galmaról tanuskodik.

Gyengébb a panasz hangja mint az imádság buzgó zeng-
 zete; erősebb az istenben vetett bizalom mint a csapás fájtál-
 ma; még látogatottabb az isten háza; nem vesztett ki az cler-
 kölestenítésre vezető rendszabályok sulya alatt a szívbel a
 jóarkólat, a tiszta vallásosság szent érzete; a két Révész
 vezérlete alatt közel hűtük az igéret földét, mi legalább is, az
 öndöllő, a nyugodt lelkiismeret becses jutalmával kínálkozik; —
 a sok megpróbáltatás tözeben még inkább tisztult az igaz po-
 lítikai jellem aránya, mit a durva bánzás bírható dob, arany
 természetéből sohasem vesztik!

TÁRCZA.

XIX. század.

A hajnal, melyre öbrödet a szárad,
 Nyomban követö böfus kikelet!
 Hajnoknál áld meg édes hozdmat —
 S néphéze, nján „Szózat“ zenegett.
 Kioszlott a köd álmiről a népek,
 A hű kurokban folynyalnd a vér,
 És munkálódni dus mozköré léptek:
 S virult a költö homlokán babó!

De nézd!... amott véros folhek közelnek,
 Halkan dörönd meg távol a vihar!
 Feszülnek a lesújtott férfi-lebek —
 Szabadságdért küzd már a magyar!
 És jó a század midik égö nygja:
 „Itt az idö“ — kiált — „most vagy soha!“ —
 S szavára megy a hös fia s apja —
 Hogy együtt fedje őket sir-moha.

A költö újra szól, lantját ledobván:
 Hadd nőjön most a markokból azéll!
 Ne tespedjünk a tüzhely mellett gyáván —
 A mért küzdünk, hajh! messze még a céll...
 És berohan a féktelen esztábn,
 Véres fején a babér-koszorú,
 Küzd, mint orozslán, ... de megtörtik lábá...
 S porára most feledés szele föl!

Lévert szabadság! meghaltál, vagy élsz még?..
 Buhásdon sir az egész világ!
 Arezunkon a legkeserűbb könyörög —
 Nyakunkba vetve sulyos rálágók.
 A nép, eszjátát mind hiába kéri:
 Sötán eszt meg barna kenyéret, —
 Ha még is tudna széke jövő neméit!..
 Hajh, viskójt — nyomor zilálján szét!

Eddig megy a sanyaru évek láncza,
 Eddig sok év komor története!
 A bű, az ifju homlokot fölszántja,
 Az njk, mosolygni régen felödo.

Két jó barát.

Történeti elbeszélés
Vértessy Arnoldtól.

Két szegény közköztan holtigartó barátságot fogadott
 egyszer egymásnak. Egyszer szegény ember volt mindkettö.
 Évek óta szolgálták már a biznanci császár seregében, véreket
 ontva esekély szöhdört s örköve a biradalm határain, hogy a
 barbár ellenség ne háborgassa mulatságukban a dusan fizetett
 bohócokat és lovászokat a császári udvarnál, Örmény Leo-
 nak neveztek az egyiket, hobög Mihálynak a másikat.

Jö és balsorsban együtt élt a két katona már évek óta. Ha
 az egyiknek volt egy darab kenyere, megosztotta a másikkal s ha
 emez egy esonó szalmára tett szert, egy terítöte le a földre
 felhelyül, hogy amannak is jusson rajta helye. Leo egyszer se-
 bet kapott az átlözében, Mihály hátán emelte s egy hurczolla
 is ezer veszély közt az ellenség kövül. Máskor Mihály elfogták
 s Leo három év óta megkötöztetett szöldjének árán váltotta ki.
 Megesküdtek, hogy soha el nem hagyják egymást és soha
 meg nem szünik köztük a barátság.

(Szerkesztői példány. B. n. h.)

Veszteségeink jelesnek sorából, bár elszomorítottak, de el
 nem csüggesztettek.

Gyarmati Tar Károly, 1848-diki országgyűlési képvisel-
 önk s 1849-ben magyar kormánybiztos;
 Nagy Sándor 1848-diki alkotmányos főbírány;
 Bözörményi Károly, 1861-diki alkotmányos főkapitá-
 nyunk. — a mult évben haltak el.

Ritkult a jobbák tábora; de a szellem, mely hazánk dicsö
 jövőjén csügg, él közöttünk; az elv embereinek multra alapított
 biztos reménye kiolthatlan a hazafii kebeleken, — s így az ö
 küzdelmek nem lehetnek sikertelenek, mert munkájukat elvro-
 konak folytatják, kik érezve a vesztéséget, még tömörebben so-
 rakoznak a jó ügy körül, melynek diadalát öhajják, — hiszik s
 élösegítik.

A mult év sokféle alakban mutatkozott mostohaságja nem-
 csak a jövedelmeket feltartoztatta, söt a tökélet is csönkítettá
 sok vállalatban.

Takarékpénztárunk valdó áldásos intézménynek
 bizonyult be ezuttal is; kereskedők a bankákat mellet is,
 földműveseink s iparosaink, mindamellott, hogy sok közpénztár
 van városunkban, mely a kiközlösödés jötkénységét gyökörölje,
 nem viselheték volna el újabb s tetemesebb vesztéségek nélkül
 a sok csapást, ha takarékpénztárunk jötkénységét igénybe nem
 velték volna.

Azon szomorú állapot azonban, mely a kiadások minél na-
 gyobb mérséklésre s szigorú takarékoságra kényszerítöleg ha-
 tott, nem fojtathat el közöttünk azon élénk mozgalmat a mult
 évben sem, mely társadalmi életünkben, az 1861-dik év óta, az
 egyleti vállalkozás terén oly kedvezöleg indult meg, mikép, rü-
 vid ö év alatt, leginkább néhai Farkas Ferencz buzdulóködösa
 folytán zenedés s szüfgyegyletet, — többek áldozat-
 készsége mellett kertészeti-egyletet, polgári — alsó-
 real — iskolt, lovaregyletet, dalárdát, gazdasági
 egyletet, polgári kört hozott létre és számszerü állandó
 színházat épített a nemzeti nyelv-, szimfionóidrom és a
 közmivélésé számára; — örméml említhetjük el a mult évtől
 a torna-egylet és polgári lövész-egylet létrejöttét.

Az egyleti működés áldásosságának kétségbevonhatlan bi-
 zonyítványul tünik fel, mikép a fent említtet egyletek mind-
 egyike, ugy azokon kívül a polgári kaszinöegylet, „Is-
 tván“ gimnáziumi társulat, izraelita iparegylet, a
 ez a körgyár, — mely kedvezölegöleg mondvá, hasonlókép tár-
 sulati vállalkozás utján jött létre, — oly helyzetben vannak,
 mikép fenállhatóság fölöl kétség sem lehet s bizton remélhetö,
 hogy valamint a Liqueurgár, keményítőgyár, sergyár,
 ugy a keletközében levő újabb vállalatok: a gyufagyár, és
 árúcsarnok is létre jönnek s hasznosan fognak működhetni.
 Ájándok, hogy a bögyöt Debreczenben nem jött létre, pedig
 az ez iránti közhjálj évek óta nyilvánvaló s az inécsög idök meg
 inkább szükségéül léteztették. Mi az oka e nagy mulasztásnak?

Szegény ember volt mindkettö. Hanem évek multak aztán
 s Leo az örmény hadsereg fővezéro lett. Nem felelde el régi
 bajtársát s fölemelte öt magához, ugyhogy második személy lett
 utána a seregben.

Aztán ismét ö mult nehány év. A hadsereg megunta a
 gyámoltalan császárt, ki Byzanceban ölt folyardt palotájában,
 puha szönyagen, rózsákkal rakott vámoson, aszonyok, lovászok
 és komódlások közt; megunta a hadsereg s elhatározta, hogy
 szokás szerint megfojtja a császárt vagy lenyírják hajtát s
 klastromba zárják.

Sokdög nem bírtak meggyezni a katonák a felett, vajjon
 ki emöljenek Michail Rhanagob helyöbba a trónra. Legtöbb ki-
 litésa volt rá a hobög Mihálynak. Durva, nyers katona volt ép
 olyan, milyent a hadsereg szeretett. Sem istent, sem embert nem
 tartott tisztelöben, sommit és senkit, saját kardján és egyetlen
 barátján az örmény Leon kívül. Vitéz volt, elszánt, valamert
 s közz öngy szembeszállni az öggel, mint szembeszállt a per-
 sákkal.

Csak egy szavába került volna, császár lehetett volna. De
 mikor azt az egy szöt vitéztö töle, akkor minden ember nagy
 bámulásra azt felelte: vállaszok meg az örmény Leöt csá-
 zárnak; ö annak esküszik hűségét, annak a részére emelt föl a
 zászlót s csak annak a kedveért hal meg, ha meg kell halni.

A sereg hi is kitértotta ött mindjárt az örmény Leöt csá-
 zárnak. Mihály siet örmében, mint valami gyermek, mikor ba-
 rádján red tettek az arany sorsokkal kivart császári palástot s
 lábaira ráhuzták a bíbor sarut.

Leo megölelte öt. Isten után ennek tartozott legnagyobb
 háldál. Megesküdött mindekre, ami szent: soha nem fogja elfe-
 lejteti ezt a perezet.

Nem is felejtette el. De mikor a császári szeben ölt s
 eszébe jutott ez a percz, egy öföset érzett mindig szívében: ke-
 vély leiket bántotta azon gondolat, hogy Mihály kegyelméből
 jutott a trónra. Oh, a visszameneközés ezen perczö sok keserö
 órat szerzett a császárnak.

Patriciusus emelte régi bajtársát, elhalmozta minden tisztel-
 lettel, ajándékkal, kitüntetéssel. De szívet mindig bántotta az
 a gondolat, hogy más ember kegyelméből jutott oda, hol ezime-
 ket, rangot, ajándékokat és kegyelmet osztogathat. Soha meg
 nem bírtá becsülni ezt Mihálynak.

De ha a császár el nem felejtötte ezt a perezet, a hobög
 Mihály sem felejtötte el azt soha és nagyon is gyakran emle-
 gette: gyakran, mint a hogy Leo császár szeretöte volna azt,
 soha el nem mulasztotta a durva katona... egyeztet, ha a csá-
 zári palástban látta magy előt az nyugustot:

kr. rozs 4 frt 55 kr. árpa 3 frt 55 kr. kukorica 3 frt 70 kr. zab 2 frt 55 kr. köles - frt - kr. Egy mássa szalonna 35 frt. széná 2 frt 50 kr. 1 font marhabus 17 kr.

szalonna 28 kr. 1 itese disznószár 10 kr. 1 font disznóhus 14 kr. 1 font marhabus 12 kr. 1 font só 1 mássa széná 3 frt - kr. mássa széná 1 frt - kr.

Table with columns for months (Január) and numbers (1, 2, 3, 4) listing various goods and their prices.

MIENETBEND a lizsavidéki vaspályán, 1866. decz. 1-ől kezdve, údvábi rendelősig.

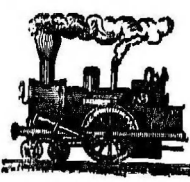
Large table with multiple columns listing various goods (e.g., Bács, Pest, Csongrád) and their prices in different units.

Alkalmazandó a fentiekben... A vasszén- és a vasérc-árak... A vasszén-árak...

HIRDETME NYEK.

Dr. Pattison köszvény-gyapottja azonnal enyhíti és gyorsan gyógyítja a KÖSZVÉNY és CSÚZ

Érmelléki romlatlan szőlők, VERES és FEHÉR BOROK tisztán kezelt és többféle minőségben, ugyiszintén valódi borecset.

10642. sz. Cs. k. szab. tiszavidéki vasut. HIRDETME NY.

A közlekedési doborezeni országos vásár alatt 1867. évi január 1-jeától kezdve január 16-áig...

3-0 Az igazgatóság. 0802. sz. Cs. kir. szab. tiszavidéki vasut. Hirdetés.

1867. év januártól kezdve Csány személyszállító állomás, az összes toherszállítási szolgálattal megbízatik.

Arletjési hirdetés. A tépér ref. gyülekezet, az 1867-dik év március hóján kezdve...

Titkos betegségeket és annak utóbajnit gyökeresen gyógyítja egy tíz év óta gyakorló orvos.

Hirdetés. 0811. sz. A debreczeni kultúrástéri 8, 15, 25, 30, 67, 139, 241, 383, 384, 392, 394, 395, 410, 466, 470 és 507. szám alatti átörök tulajdonosai...

Arverési hirdetés. Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekhelyi tanácsa által közzére teték, hogy Csány...

Arverési hirdetés. Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekhelyi tanácsa által közzére teték, hogy Csány...

Legjobb találmány juh-bélyegzésre. A juhoknak eddigi ful-bélyegzése fardagságosnak és észszeretlennek tapasztaltatván, én azok helyett új korlátokat találtam...

124dik ÁRJEGYZÉK az István gőzmalom gyártmányairól. (Debreczenben költségvetés, kétségkívül mellett, azáltal étkészes költségtérítést alkalm.)

Vállalatra felhívás. 7994. sz. J. S. Szab. kir. Debreczen város utcáinak burkolatát elváltatni évenként 70,000-80,000 darab szabályos alkut 7, 7. huvely méretű kő kovek...